

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 232 (1482) ♦ Середя, 11 грудня 1996 року ♦ Ціна договірна

Подєкуди заблїщало золото. А бїльше — нїчого

Парламентська хронїка

Ранкове та денне засїдання 10 грудня

На початку дня уряду зал пожавився: мїнїстр промїсловостї Валерїй Мазур повїдомив, що у країні цього року видобуто 700 кїлограмів золота...

А далї процедура зустрїчї урядовцїв з народними депутатами проходила за звичною вже схемою: першї з усїх сил доводили, що в промїсловостї зрїмо проблїсують позитивнї тенденцїї, а народнї обранцї, якї черпають інформацїю не з довідок, а просто з жїття, вїд своїх виборцїв, спростовували це з фактами в руках.

(Закїчення на 2-й стор.).
Фото Сергїя КОВАЛЬЧУКА.

«Ваш вїзит — це початок великої і цїкавої роботи»

5–6 грудня вїдбувся офїційнїй вїзит до Республїки Узбекїстан української урядової делегацїї на чолї з Прем'єр-мїнїстром України Павлом Лазаренком.

(Закїчення на 2-й стор.).

Темпи зростання визначаються уповільненням падіння

За пїслумками 11 мїсяцїв роботи вїдзначають тенденцїю зупинки падіння виробництва основних видів продукцїї прично-металургїйного комплексу України, повїдомив мїнїстр промїсловостї Валерїй Мазур у Києві на брифїнгу, присвяченому проблемам розвитку галузї.

За оперативними даними Мїнпрому, з початку року пїдприємствами галузї випущено продукцїю на суму близько 24 млрд. грн.,

а це у порівняльних цїнах лише на 5% менше за аналогїчний перїод минулого року.

Незважаючи на те, що протягом року пїдприємства працювали за умов перевитрати енергоносїв, залїзурної сировини й коксуючого вуглїя, обсяг чавуну порівняно з таким самим перїодом 1995 року становив, зокрема, 98%, сталї — 99, готового прокату зїс на 2, труб — на 24%.

Серед основних причин, що стримували подальше зростання виробництва в галузї, В. Мазур назвав вїдсутнїсть у пїдприємств власних оборотних коштїв, взаємну неплатоспроможнїсть виробника і замовника, скорочення поставок сировини й палива. А головна проблема — вїдсутнїсть вїтчизняного ринку збуту продукцїї.

Виводитимемо — чи то як?

Громадські органїзації Севастополя звернулися до Верховної Ради України з вимогою в першочерговому порядку розглянути питання щодо виведення нїмецьких вїйськ з територїї України.

У спїдній заявї севастопольських органїзацїй Конгресу українських націоналїстїв, куреня Українського козацтва, Спїлки українцїв зазначено, що «неодноразовї поступки росїйській сторїні на переговорах щодо подїлу Чорноморського флоту та визначення його статусу призводять до зростання антидержавних, антиукраїнських настроїв у лївнїй частинї мешканцїв Севастополя та невїрї української громадськостї у спроможнїсть керївництва захистити націоналнї інтереси України».

СВІТОВИЙ БАНК ПРЯМУЄ ТУДИ, ДЕ ТЕПЛІШЕ

Світовий банк має намір фїнансувати реалїзацїю двох проектїв у Криму, повїдомив керївник представництва Світowego банку в Україні Едїльберто Сегура на зустрїчї з членами уряду автономїї в Сїмферополї.

За його словами, зараз Світовий банк здебільшого орієнтується на роботу з урядом України і протягом найближчих 2–3 рокїв має намір активїзувати дїяльнїсть на регіональному рївнї.

За словами Е. Сегури, Світовий банк планує інвестування та надання технїчної допомоги з волопостачання і рацїонального використання води в Криму в рамках загальноукраїнського проекту охорони навколишнього середовища.

Ще один проект співробітництва з Кримом передбачає збереження геологїчного рїзноманїття в заповідниках. Е. Сегура також не виключає можливостї вїдкриття у перспективї представництва Світowego банку в Криму.

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТА ПРОДОВЖЕНА ДО 15 ГРУДНЯ

ПРОЧИТАЙТЕ І РОЗКАЖІТЬ ІНШИМ, БУДЬ ЛАСКА

«Голос України» був і залишається газетою, призначеною для розумного читача.

«Голос України» — це повага до Вас і Ваша поінформованість.

Передплатний индекс газети українською мовою — 60955,

росїйською мовою — 60997.

Передплата цїна на перше пїврїччя 1997 року — 12 гривень.

Можна передплатити Вашу газету «Голос України» і на весь наступний рїк за 24 гривнї.

Є передплатнї пїльги для ветеранїв ВВВ і працї, студентїв, чорнобїльцїв, афганцїв: 9 гривень за передплату на шість мїсяцїв, 18 гривень — за рїчну.

Офіційно

Твориться
правове поле держави

Робота шостої сесії Верховної Ради України позначена порозумінням інтенсивності законотворчого процесу. За 29 пленарних днів трьох осінніх місяців народні депутати розглянули 196 питань, прийняли 76 законів та близько ста постанов. Ще 14 законопроектів було обговорено і схвалено в першому читанні.

Серед прийнятих законодавчих актів — такі важливі законопроекти, як «Про державні програми», «Про плату за землю», «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», «Про Конституційний Суд України», постанови про програму діяльності Кабінету Міністрів, про розміри вартісної межі малабезпеченості та інші. Підготовка кожного з таких документів вимагала тривалої і виваженої роботи не тільки на пленарному засіданні, а й, насамперед, у постійних комісіях.

Саме завдяки організації копіткої роботи депутатів у комісіях вдалося підняти ефективність роботи Верховної Ради в цілому. Так, якщо у вересні цього року протягом одного пленарного дня в середньому розглядалося 4,3 питання, то у жовтні — 6,4, а у листопаді — 10 питань.

Правове поле України твориться на всіх напрямках становлення суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави.

Прес-служба Верховної Ради України

У номер

Військовики
співробітничатимуть

Україна і Союзна Республіка Югославія підписали Договір про військово-економічне та науково-технічне співробітництво. Підписи під документом поставили український міністр оборони Олександр Кузьмук, який перебував у Белграді з офіційним візитом, і його югославський колега Павле Булатович.

Під час зустрічі Олександра Кузьмука з Президентом Сербії Слободаном Мілошевичем було досягнуто згоди про розширення співробітництва в усіх сферах, у тому числі й військово-політичній.

Подескути забилися золото. А більше — нічого

(Початок на 1-й стор.).

І ще одна нотка прозвучала на сьогоднішньому дні уряду: такий обмін інформацією практично нікому не потрібний, бо він не принесе відчутних результатів. Тож депутати не раз і не два наголошували технологію проведення днів уряду треба будувати так, щоб не тільки слухати, а й приймати рішення. Часом суворі.

Але повернімося до слухання основного питання — про стан справ у промисловому комплексі України. Коли міністр промисловості хвилює двадцять читав довідку, яка й так була на руках у депутатів, Голова Верховної Ради О. Мороз зупинив доповідача.

—Переїдімо, — сказав він, — краще до відповідей на запитання, так ми швидше відстанемося істини.

Істина виявилася доволі знайомою: промислова галузь нині є настільки важкою станою, що розмови про якусь стабілізацію нічого не варте падає далі просто нікуди. Десятки тисяч підприємств, говорила промови, зупинилися зовсім, інші алять жити. При цьому чисельність робітників не змінюється. Вочевидь приховане безробіття.

Державний міністр Анатолій Мінченко, який допоміг колезі відповісти на деякі запитання, серед інших причин кризи виробництва назвав таку.

—Нам, — сказав він, — потрібно серйозно піти до керування підприємствами. Фонд державного майна, який стільки гість роздати заводи і фабрики у приватну власність, зовсім не відповідає за подальше життя цих об'єктів.

—Крім цього, — від діал Анатолій Каленикович, — треба розібратися з фінансово-банківською системою в державі. Сталося так, що виробництво у нас живе одним життям, а банки — іншим. До абсурду, — сказав він, — у нас доведені бартерні операції.

Думки народних депутатів сконцентровано висловили в ході розмови Анатолій Мінченко і Анатолій Каленикович.

—Сьогодні, — сказав він, — ми чекали від керівництва міністерства не тільки

і не стільки констатації фактів, скільки конкретні пропозиції з реалізації програми уряду, затвердженої Верховною Радою. На жаль, у поданих матеріалах є велика кількість статистично-цифрового матеріалу, який не відзначається глибоким аналізом. Практично відсутній глибоко опрацьований пропозиції, кваліфіковані пропозиції варіантів поліпшення ситуації і взагалі господарсько-фінансової ситуації. Спеціалістам міністерства не вдалося чітко відстежити глибокі процеси, які сьогодні руйнують технологічні зв'язки. Більше того, не вистачає об'єктивності в оцінці ситуації, що склалася. А не об'єктивний аналіз, як правило, веде до несправних шляхів вирішення проблем. Програма уряду, наприклад, передбачає зростання обсягів вітчизняного товаровиробництва через підтримку вітчизняного виробника. Не тільки шляхом зниження податкового тиску, а й шляхом зменшення питомої ваги паливно-енергетичних ресурсів при виготовленні продукції. Тим часом вона не зменшується, а, навпаки, збільшується. У 1990 році витрати на одну тону руди становили 67 кіловат-годин, а сьогодні — 130!

—Різок зменшується, — сказав Валерій Череп, — внутрішній попит на наші товари, згорання внутрішнього ринку — це дуже тривожний сигнал. Це тенденція до скорочення обсягів виробництва у всіх галузях господарства, навіть тих, які називали пріоритетними. Взагалі деякі показники виробництва не підлягають логічному обґрунтуванню. Як може бути, що виробництво такої продукції, як амоніт, на хімікомбінатах нинішнього року збільшилося на 260 відсотків, а в той же час це становить до плану лише 50 відсотків! Абсурдна річ. І таких абсурдів немало.

Різкий критиці діяльності міністерства піддали голову Комісії з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку Олександра Кожушко, народний депутат Надія Губан та інші.

Урешті решт, промовляючи, він зазначив, що на краще у цій галузі після сьогоднішнього слухання?

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Парламентська хроніка

З доповіддю «Про ситуацію, що склалася в освітній галузі, і заходи щодо її поліпшення» виступив міністр освіти України Михайло Згуровський. Він, зокрема, зазначив, що у підготовці спеціалістів після розпаду Союзу склалася певна диспропорція. Адаже раніше пріоритетною для вузів України була підготовка інженерно-технічних кадрів. А сьогодні у зв'язку з кадровими явищами в економіці, промисловості, зокрема, 40% випускників не можуть знайти роботу за фахом. Негативно впливають на рішень і якість навчання фінансування, відомість розпорозненням закладів вищої освіти. Вони нині підпорядковані 30 міністерствам і відомствам, які фінансуються з бюджету. У той же час меншає спеціалістів, які вчаться на замовлення підприємств. Наприклад, цього року на перший курс їх прийнято лише 5% від загальної кількості.

Значно погіршується також фінансування закладів освіти. Бо якщо до 1992 року матеріальна база, зарплата, стипендія фінансувалися повністю, то вже в 1994 році було виділено кошти лише на зарплату і стипендію. Далі шорку урізали й ці кошти на 10—15%. У 1996 році, наприклад, виділено лише 70% коштів від потреби на зарплату викладачів і 80 — на стипендію.

І хоча віце-прем'єр-міністр України Іван Курас у своїй спідомові зупинився на заходах, які вжито і плануються розробити урядом для вирішення проблем в освіті, у залі, напевне, мало хто повірив, що вони будуть розв'язати найближчим часом. Тому цілком умотивовано була критика дій виконавчої влади, яка прозвучала у виступі секретаря Комісії Верховної Ради України з питань науки та народної освіти народного депутата Станіслава Ніколаєнка.

Народні депутати прийняли рішення про трансляцію цього засідання. Засідання по радіо й телебаченню.

Василь ТУГЛУК.

«Ваш візит — це початок великої і цікавої роботи»

(Початок на 1-й стор.).

Без перебільшення можна стверджувати, що візит виявився успішним. У ході дводенної програми перебування в другій державі Павло Лазаренко мав зустрічі з керівництвом країни. Він відвідав Ташкентське авіаційне виробниче об'єднання, ряд промислових об'єктів Нової і Самаркандської областей, в тому числі відомий кар'єр Муратунта, підприємство «Алма», ковальну фабрику тощо. У Самарканді українська делегація оглянула кілька найвидатніших пам'яток узбекської історії та культури.

Центральною темою переговорів Павла Лазаренка з Ісмаилом Карімовим, іншими представниками узбецького керівництва були питання економічного характеру. Сторони зі задоволенням відзначили стійку позитивну тенденцію в розвитку торгових та економічних зв'язків. У цифрах це має такий вигляд: протягом 1995 року зовнішньоторговельний обіг зріс проти 1994 року на 22% і становив 177,5 мільярдів доларів США, за 10 місяців поточного року, коли набрала чинності міжурядова угода про вільну торгівлю, обіг зріс ще на 70% з лишком. Проте, на думку керівника нашої делегації, нинішній рівень торговельно-економічних стосунків не відповідає потенційним можливостям України й Узбекистану.

Павло Лазаренко висловився за те, щоб від простих форм торгівлі перейти до широкого розвитку виробничої кооперації, створення спільних підприємств, акціонерних товариств, інших суб'єктів господарської діяльності з використанням фінансових засобів, промислового і науково-технічного потенціалу обох країн. Неодмінною передумовою вирішення цих завдань є активніше співробітництво у природно-ресурсному басейні, зокрема, в розробці та реалізації проекту створення навколосередовищного транспортного коридору і радіальних магістралей від нього до країн Центральної Азії, створення спільних українсько-узбецьких підприємств у золотодобувній та гірничорудній галузях, у сфері розвідки, добування і переробки різноманітних металів.

Український Прем'єр відстоював тезу про актуальність поглиблення міжрегіонального співробітництва, посилення як в Україні, так і в Узбекистані — Харківської, Одеської, Луганської, Ташкентської, Самаркандської, Нової і Самаркандської областей. Настав час створити спрощений режим товарного руху між нашими країнами, врегулювати ряд пов'язаних з цим питань про розміри зборів і податків, акцизів, тарифів за транспортування вантажів через території обох країн. Обговорювалося також питання про розширення співробітництва в агропромисловому комплексі, легкій, текстильній, харчовій та інших галузях промисловості.

Великий резонанс викликало повідомлення Павла Лазаренка про документ, підписаний напередодні візиту представниками РАТ «Газпром» і уряду України. Згідно з ним поставки узбецького газу в Україну мають зрости в 1997 році до 10 мільярдів кубічних метрів. Для нашої держави, яка вимушена купувати щорічно 70 мільярдів кубічних метрів газу, це доволі важливе обсяг значення, це й тому, що вона дає змогу виритися з монополістських лещат Росії.

П'ять років тому суверенні держави України і Узбекистан почали

будувати стосунки на новій основі. За цей час створено міцну договірно-правову базу українсько-узбецьких відносин — на міждержавному, міжурядовому та інших рівнях підписано 40 документів різного характеру, змісту і спрямування. 5 грудня кількість документів зросла ще на дев'ять.

Чого можна очікувати від реалізації підписаних під час візиту документів? Взяти хоча б проблему співробітництва в галузі фармацевтичної промисловості: на землі Узбекистану, в гірській місцевості ростуть унікальні рослини. Використовуючи розробки українських та узбецьких науковців, з узбецької сировини можна створювати ефективні лікарські препарати, які краще потрібні нашим обом країнам і, безсумнівно, зацікавляють покупців у третій країні. Це стосується і перспектив утилізації змінної отрути у фармацевтиці України та Узбекистану.

Наші країни «доповають» од-

на одну і в питаннях наукового співробітництва. Тож угода про співробітництво у справі атестації наукових і науково-технічних кадрів вищої кваліфікації сприятиме поглибленню взаємовигодного співробітництва, розвитку актуальних наукових досліджень.

Важко переоцінити значення угоди про створення спільної українсько-узбецької компанії для вантажних авіаперевезень. Значна кількість літаків АН-12, що залишилися в Узбекистані після розпаду авіапарку Союзу РСР і до цього часу практично не використовуються, після доробки на авіаремонтних заводах України зможе доставляти вантажі повітряним мостом Київ—Ташкент—Київ. А згодом, беручи до уваги розробку українськими фахівцями повітряного мосту Одеса—Ковель—Гданськ, відкривається перспектива вигідної для обох держав взаємодії у налагодженні транскаспійського і трансазіатського коридорів. Якщо

справи йтимуть нормально, міст Київ—Ташкент може стати важливою ланкою налагодження Євро-Азіатської транспортної мережі.

Українській делегації вдалося також врегулювати питання про поставки нам узбецької бавовни — під конкретні проекти.

На прес-конференції у Ташкенті Павло Лазаренко висловився за те, щоб від простих форм торгівлі перейти до широкого розвитку виробничої кооперації, створення спільних підприємств, акціонерних товариств, інших суб'єктів господарської діяльності з використанням фінансових засобів, промислового і науково-технічного потенціалу обох країн. Неодмінною передумовою вирішення цих завдань є активніше співробітництво у природно-ресурсному басейні, зокрема, в розробці та реалізації проекту створення навколосередовищного транспортного коридору і радіальних магістралей від нього до країн Центральної Азії, створення спільних українсько-узбецьких підприємств у золотодобувній та гірничорудній галузях, у сфері розвідки, добування і переробки різноманітних металів.

Український Прем'єр відстоював тезу про актуальність поглиблення міжрегіонального співробітництва, посилення як в Україні, так і в Узбекистані — Харківської, Одеської, Луганської, Ташкентської, Самаркандської, Нової і Самаркандської областей. Настав час створити спрощений режим товарного руху між нашими країнами, врегулювати ряд пов'язаних з цим питань про розміри зборів і податків, акцизів, тарифів за транспортування вантажів через території обох країн. Обговорювалося також питання про розширення співробітництва в агропромисловому комплексі, легкій, текстильній, харчовій та інших галузях промисловості.

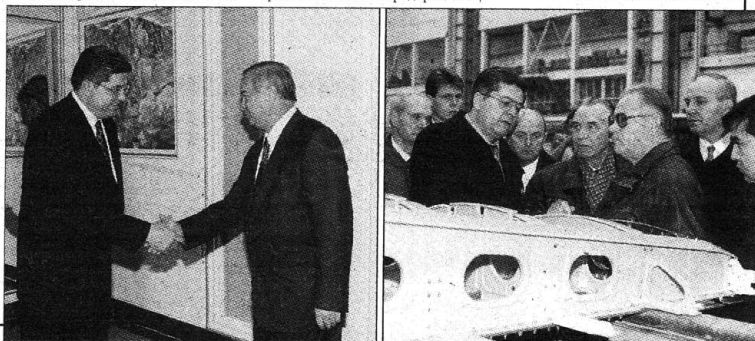
Великий резонанс викликало повідомлення Павла Лазаренка про документ, підписаний напередодні візиту представниками РАТ «Газпром» і уряду України. Згідно з ним поставки узбецького газу в Україну мають зрости в 1997 році до 10 мільярдів кубічних метрів. Для нашої держави, яка вимушена купувати щорічно 70 мільярдів кубічних метрів газу, це доволі важливе обсяг значення, це й тому, що вона дає змогу виритися з монополістських лещат Росії.

П'ять років тому суверенні держави України і Узбекистан почали

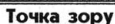
Олег МАЛЬКО.

Київ—Ташкент—Самарканд—Київ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Точка зору Системний блиск і методологічна вбогість приватизації

11 грудня 1996 року. № 232 (1482)

Проблема

Мерія не любить «Будапешт»

ЕЛЕМИР ФАРКАШ приїхав до Ужгорода у складі делегації угорських бізнесменів, які запросив відомий мер Еміл Ландовський з наміром одержати... інвестиції на розбудову обласного центру. З коле, які з обережністю поставилися до пропозицій керівництва міста, тільки він пішов на ризик і уклав угоду на будівництво в Ужгороді сучасного торгово-готельного комплексу, міськвиконком відповівним рішенням надав фірмі «Будапешт імтекс» ділянку на набережній Уж. Незабаром тут закінчилася робота.

Паралельно до пана Фаркаша звернулося керівництво обласного управління торгівлі з проханням завести з Угорщини партію різноманітних товарів. Але коли крім прибутку до Ужгорода, як це часом буває, не знайшлося, що за нього заплатити. Було доведено Елемиру самому його реалізувати. Для цього з дозволу того самого міськвиконкому було змонтовано два невеличкі павільйони, які незабаром стали популярними серед ужгородців та гостей міста. З цього часу в пана Фаркаша й почалися неприємності.

Як у нас ніколи водиться, до нього навідалися круті хлопці й чимно запропонували платити щомісяця 3 тисячі доларів США за «охорону об'єктів». Бізнесмен показав їм на двері. А незабаром запалили пісочні призначення та роззгадали на будмайданчику, що згодом згорів до тла один з павільйонів. «Підпал», — констатували

пожежники. Зловмисників, зрозуміло, не знайшли. Не встановлено також осіб, котрі жорстоко побили підпріємця на очах членів його сім'ї. Та Фаркаш, попри переслідування, був дув. І впріки на набережній красень-ресторан — перша ластівка — елемент майбутнього комплексу. Дали йому ймення «Будапешт». Тепер тут радо відпочивають ужгородці та їхні гості, бо й угорські страви смачні, й ціни помірковані. Єдине, чого немає, — це алкогольних напоїв. І не тому, що власник не хоче частувати гостей, — який же до ресторан без келиха доброго вина чи шампанського? Все багато прозвічало: мерія не видає ліцензії на торгівлю спиртними напоями. І висуває сумнівну причину — немає відповідних бланків. Майже рік. Мабуть, у такий спосіб «відлучає» за те, що пан Фаркаш наміслює ошкаржити в суді рішення міськвиконкому,

в якому йому «рекомендувалося»... демонтувати вже збудований ресторан і відмовитися від наданої ділянки. Суд залишив у силі права бізнесмена.

Тепер пан Фаркаш на роздріжці: продовжувати далі заплановане будівництво (а це — універсальний магазин, п'ятизрівковий готель із залом засідань для ділових людей з усіма належними атрибутами, нічний клуб тощо) чи поки що відстоювати від зазіхань мерії першу ластівку, яка новому керівництву міста — як більшо в оці. Воно навіть організувало тут ретельну перевірку податкової інспекції, представники якої підняли всі папери впродовж трьох років роботи фірми в Ужгороді. Жодних порушень не виявили: «Будапешт імтекс» справно поповнює місцеву казну, хоча фірму обіцяли протягом п'яти років звільнити від сплати всіхляких податків.

Вірою, що нинішній «бес-предел» зрештою закінчиться, і я зможу довести до кінця намічене, — наголосив на скликанні прес-конференції Елемир Фаркаш, — прикро тільки, що, спостерегаючи на повсякденні, що дого не йтимуть в Україні серйозні інвестори.

Микола ГОРВАТ.
Закарпатська область.

Антимонополийний комітет на варті ринкових відносин

В умовах ринку, що зароджується, три роки тому було створено Антимонополийний комітет. Його головне завдання — захист конкуренції від різного роду монополийних замахів.

Обсяг роботи комітету, за словами його голови Олександра Завади, доволі широкий: від розроблення стратегічної політики антимонополийної діяльності держави до карних санкцій щодо порушників антимонополийного законодавства. Конкуренція — стимул економічного розвитку. Проте під час становлення нових ринкових відносин, на переконання голови АК, вона потребує захисту. Для цього в Україні створено конкурентне (антимонополийне) законодавство: закони України «Про обмеження монополізму і недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності».

«Про захист від недобросовісної конкуренції», прийнято в першому читанні Закон «Про природні монополії», підготовлено законопроект «Про захист економічної конкуренції». Навіть у програмі дії уряду є спеціальний розділ з конкурентної політики.

За час свого існування державний «борець з монополізму» призупинив 251 випадок дискримінації суб'єктів підприємницької діяльності з боку органів влади. Додаткового розслідування АК провадить за заявами громадян або юридичних осіб. Але 90 % перевірок в агропромисловому комплексі, за словами Олександра Завади, ініціював сам комітет. За три роки Антимонополийний комітет повернуло до державної скарбнички 3 млн. 173 тис. грн. і щілко окупило своє існування.

Хто загубив 28 вагонів... горілки?

Наша газета вже писала про затримання на ліцензійних складах області 28 вагонів алкогольних напоїв, що потрапили в Україну контрабандним шляхом. Було це у травні. Тоді прокуратура За-

карпатської області порушила кримінальну справу. Співвали місцях, але по товар ніхто не приходив. Здавалося, все зрозуміло. Аж раптом обласна прокуратура з подання Генерального прокурора кримінальну справу. А всі «зарештовані» 1650 тисяч пляшок горілки вирішено повернути відправників. Добрі ми все-таки діля.

Кримінал

Син — кат

У полі поблизу міста Ворожби відкопали два трупи: літнього чоловіка й жінки зі слідами насильницької смерті. Місце сліпчаним під тиском очевидних доказів сам убивця — Ігор Ю., син загинув.

За версією, якої тримається цей нелюд, він убив батьків за те, що йому набридли сімейні чвари старих. Здійснити намір йому допоміг вірний друг Г., з яким того дня сиділи за пляшкою. Коли надворі стемніло й старі полягали спати, молодиків без вагань зробили свою справу: жінку задушили, а чоловікові завдали смертельного удару по голові. Трупи вивезли дитячою коляскою за місто й закопали...

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Сумська область.

Новітні робітники розводять коноплі

Гектарну плантацію наркотичних рослин — індійських коноплей виявили працівники СБУ на дніпропетровському острові Безіменний, що неподалік села Львова Бериславського району.

Учасники рейду знайшли також кілька схронів, де зберігалося ще не переправлене на берег злля. За підрахунками спеціалістів, плантація могла б дати комерсантам від наркотику не менш мільйона доларів. Затримано двох осіб, підозрюваних у причетності до вирощування дурману. Можливо, що й на інших безлюдних островах дельти Дніпра новітні робітники розпили такі плантації.

Іван КАЛІНИЧЕНКО.
Херсонська область.

Що відрізати тим, хто не платить пенсію?

Ми, пенсіонери села Козинці Борятинського району Київської області, останній раз одержали 40% пенсії за серпень місяць. Як же жити нам, старим і хворим людям, які харчуються, одягаються, оплачують комунальні послуги? Прийшла зима — ні за що привезти дрова, вугілля, нема за що купити ліки. Ми звертаємося до вас, шановний Президенте, і просимо допомогти нам у виплаті пенсій. Вони й так мізерні, але й того не бачимо. Не дозволяйте мучити нас голодом і холодом, не знужайтеся з нас, старих людей. Прем'єр-міністр видав наказ відрізати електроенергію тим, хто не платить. А що і в кого відрізати за те, що не платять пенсію?

З повагою
В. ВОНДАРЕНКО,
В. ОВДІСНКО —
усього 33 підписи.

Козинці
Київської області.

Вимагаємо погасити заборгованість

Складається враження, що про існування в державі геологічної галузі просто забули. А нам сьогодні, як і всім, дуже важко жити. Хоч ми і не боджетна сфера, бо фінансуємося за рахунок надходжень у рес-

3 пошти

публікаційний бюджет відрахувань добувних підприємств на геологорозвідувальні роботи. З офіційних джерел відомо, що обсяг цих відрахувань досить великий і їх вистачає для фінансування нашої галузі, але Кабінет міністрів через загальну скруту перерозподіляє ці кошти на інші потреби. Ми не хочемо владати в полеміку про пріоритети, фінансування тих чи тих галузей, та все ж зауважимо, що такі дії є пору-

— Ми лікуємо лише тих, у кого є гроші на поховання.

шенням основного фінансового закону — бюджету України на 1996 рік.

З цієї причини робітники нашого підприємства, та й більшість геологів України, одержали зарплату тільки за січень-лютий 1996 року. Ми не маємо можливості не тільки оплачувати комунальні послуги, але й купити хліба чи ліків.

Ми доведені до відчаю. Вимагаємо негайно погасити заборгованість із зарплатної плати геологам!

Колесник Причорноморсько-Кримської комплексної нафтогазорозвідувальної партії ГТД «Кримгеологія»
усього 280 чоловік.

Євпаторія.

На вугіллі живемо, а в котельнях холодно

Від імені трудового колективу ордену Леніна шахти «Анненська» **ВО «Сіхановугілля»** і мешканців містечка Анненки до вас звертаються: профспілковий комітет шахти, ради містечка — ветерани, школи, медпункти, клуби, культури — з проханням допомогти нашому, а також сусіднім містечкам не померти з голоду й холоду, від хвороб і злиднів. За підрахунками спеціалістів, запаси вугілля у нас становлять 12,5 млн. тонн, що дасть змогу шахті продуктивно працювати ще років сорок. Але через повну відсутність матеріально-технічного забезпечення ще з 1993 року продуктивність шахти катастрофічно упала. З безрезультатно не виплачують зарплату, багато приличних кадрів звільнилися з роботи. Це потягло за собою скорочення режиму роботи шахти, а значить, і видобутку вугілля. У катастрофічному становищі опинилися сім'ї гірників і всіх мешканців селища. На порозі зима, багато хто з людей зустрічає її без продуктів харчування, теплої одягу, палива. Котельні стоять холодно — немає чим топтити. Ми всі замерзаємо. А наша шахта єдина, що ще може забезпечити людей і роботою, і теплом, — усі навколишні вже не працюють. Допоможіть зберегти життя нашому підприємству, підтримайте нас!

Профспілковий комітет шахти «Анненська».

Горлівка
Луганської області.

Кордон

На заставу — не з порожніми руками

Буковина нарощує обсяги шефської допомоги прикордонним заставам, що базуються на її території. Так розпорядженням голови облдержадміністрації Георгія Філічука за сумісне виконання службових обов'язків з охорони Державного кордону, зразково військової дисципліни 18 солдатам і офіцерам вручено грошові премії. Чернівецькому прикордонному загону виділено тринадцять квартир. Охороною кордону місцеві органи влади понарали 6 телевізорів, холодильників, понад 500 книжок українською мовою, каністро, вари, дрова, посуда, нафтопродукти. На прикордонні застави передано майже 33 тонн картоплі, 8 тонн капуста, 2 тонни цибулі, майже тонну борошна та круп, понад тону м'яса, 2 тонни цукру, 5 тисяч пачок цигарок. Окремим підрозділам селянські спілки та колгоспи подарували молодик великої рогатої худоби, свиней, допомогли кормами.

Василь БАВУХ.

Чернівці.

«Тайфун» на полігоні

У світі комо пристрою немає аналогів. — Одностайно заявляють не тільки автори — працівники Сіверськодонецького об'єднання «Хімавтома», а й експлуатаційники — луганські пожежники. Випробування на полігоні пристрою аерозольного пожежогасіння «Тайфун-1» вразили всіх присутніх. Заправлений бензином макет легкового автомобіля миттю спалахнув і так само вимив його було погашено кількома пострілами водного аерозолу під високим тиском. «Хімавтома» секретами дії установки не ділиться: ну-хау — цим сказано все.

Анатолій КОВЕЛЬНИК.
Луганська область.

Пригода

В ямі снаряд — недоречі

Обернулася трагедією знахідка жителя села Саскив Компаніївського району Володимира Даума. Копаючи яму, він знай-

шов якийсь металевий предмет. Припинив роботу, почав його розглядати. Раптом знахідка вибухнула, тяжко поранивши

осколками ноги і йому та дружині, що стояла поруч. За свідченням місцевих жителів, тут у 1943—1944 роках тривали тяжкі

бої, в землі залишилися ще чимало смертоносної зброї.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Актуальне інтерв'ю

ЧОТИРИ дні — з 11 до 14 грудня — в Києві відбуватиметься міжнародний симпозіум із проблем реституції (повернення) культурних цінностей, у якому братимуть участь світові авторитети в цій галузі. Кореспондент «Голосу України» взяв інтерв'ю у першого секретаря посольства Німеччини в Україні, референта з питань німецької мови і культури Крістіана Георга РАЙСМЮЛЛЕРА.

— Пане Райсмюллер, у цьому зв'язку пригадаймо історію...

— Під час окупації Східної Європи і західної частини Радянського Союзу військами вермахту узято деяких культурних цінностей і воєнних організацій було привернено до установ культури і творчості мистецтва.

З літа 1943 року під впливом нестримного просування Червоної Армії на захід вони розпочали широке вивезення культурних цінностей — предметів мистецтва, архітектурних знахідок, архівів, бібліотек, наукових збірок із Радянського Союзу. У цьому великомасштабному пограбуванні багато хто брав участь: гауляйтери та партійні бонзи, а також військові відомства, науковці і деякі німецькі військовики, які діяли на власний розсуд.

Так, і під час війни, що велася за стратегічно «випаленої землі», було зруйновано церкви, музеї, колекції: частина награбованого під час перевезення зникла або була знищена у ході відступу. Решта була у підвалах музеїв, у гірничих шtolях або інших підземних сховищах. Тож під час справедливої розробки, як українці говорять сьогодні про невідомі втрати культурних цінностей. І напевно хтось з німецької сторони може це запечатувати...

Ніхто й не заперечує. Вивезення творів мистецтва, що ним займалися німці під час другої світової війни, суперечило нормам міжнародного права. Це було варварське зазіхання на культурну самобутність слов'янських народів. Норми права і почуття порядності, а також вшанування жертв націонал-соціалістичного мародерства культурних цінностей вимагають говорити про це відкрито й на повен голос. Без цього чіткого визнання не могло б бути ані юридичного, ані морального права говорити про повернення цінностей, відомі експонати Музею Пергамон і майже вся колекція Східноазіатського музею в Берліні.

Однак той, хто хоче обійтися лише такою оцінкою, рішуче не додаючи при цьому, що таке пограбування, що означає зазіхання на культурну самобутність народів, не повинно повторюватися й виправдовуватися, зупиняється на півдорозі і ридати тим, що дух і практичність необхідного минулого буде перенесено у нічм не ліпше майбутнє.

Коли кажуть про повернення, то йдеться не про взаємні заміни або репарації, не про трофеї або

Заручники війни? Посланці миру?

док своєрідного розуміння міжнародного права комуністичне кремльське керівництво не могло і не хотіло визнати, що велика кількість захоплених німецьких культурних цінностей все ще перебуває на його території і, не довго думаючи, оголосило це державною таємницею.

Те, що в Радянському Союзі мало печат секретності, в офіційному розумінні просто не існувало. Отже, свесвітньо відомі твори мистецтва всіх епох — живопис, скульптура, бібліотеки і художні зібрання — на тривалий час стали заручниками війни.

Але ж часи змінювалися. І Росія вступила до Ради Європи, інтегрувалася до інших європейських і міжнародних організацій, взяла на себе зобов'язання керуватися принципами міжнародного права, в тому числі й у цій сфері.

У цій сфері поки що лише декларації: не так давно Державна Дума Російської Федерації ухвалила постанову про припинення передавання культурних цінностей Німеччині, гадаю, що не стосується й колишніх республік Радянського Союзу України і Білорусії. Адже всі культурні цінності, вивезені під час другої світової війни з цих республік, було повернено до СРСР. І ніни вони в музе-

ях, датованих 1718—1720 рр., що зберігалися у Київському музеї східного і західного мистецтва. Іх передали до Дрезденського кабінету гравюр. Але там не вистачає 560 гравюр! Експерти, які працювали в Києві, бачили в Музеї східного і західного мистецтва ще два такі альбоми. Вони припускають, що в цьому музеї є ще й інші цінності, вивезені з Німеччини.

Цей музей було пограбовано під час війни... Так, і ми це розуміємо. Розуміємо, що музей може мати компенсацію за втрачене. І хоча цей музей не відповідає міжнародному праву, німецька сторона розуміє й труднощі, й проблеми, в яких опинився не лише музей, а й уся країна. Так, ми, виходячи з норм міжнародного права, хотіли б отримати свої цінності без будь-яких умов, однак готові підтримати музей. Скажімо, в обмін на предмети мистецтва допомогти в реставрації будинків та інших роботах. Принаймні, українсько-німецькі відносини у цій сфері вирізняються великою довірою і відкритістю.

Нині багато говорять про можливу допомогу Німеччині у поверненні культурних цінностей із Росії до України... Хоча Росія і є що повертати Україні, Німеччина у цій справі не може пов'язувати себе якоюсь угодою, бо це суперечить нормам міжнародного права. Тим паче тепер, коли після постанови Державної Думи про припинення повернення культурних цінностей у Бонна і Москві виникли ускладнення.

Тут позиція може бути лише одна, правова: після війни всі цінності, в тому числі й інших республік колишнього СРСР, повернуті Росії. Тепер, коли ці республіки стали незалежними державами, Росія зобов'язана повернути те, що їй не належить.

Розмову веде
Валентина ПИСАНСЬКА.

Хроніка. Факти. Події

● Джакарта

Міністри мусульманських країн зустрілися

Актуальні питання міжнародної політики, що зачіпають інтереси мусульманських держав, перебувають у центрі уваги щорічної наради міністрів закордонних справ країн-учасниць Організації Ісламська конференція (ОІК), яка проходить в індонезійській столиці.

Серед обговорюваних тем — становище в Афганістані, на Близькому Сході, в Боснії й Герцеговині, Сомалі, на Кіпрі, вірмено-азербайджанський конфлікт. Як повідомив генеральний секретар ОІК Хамід Алабді, делегати не торкалися ситуації в Аджирі, Таджикистані. Події там — «внутрішні проблеми цих країн, а без відповідного звернення, згідно з практикою ОІК, наша організація не береться за розгляд таких проблем». Зовсім інша справа — Афганістан, який має давню історію залучення міжнародних організацій, відзначив він. На конференції лунають заклики щодо припинення вогню з обох сторін в Афганістані, демілітаризації Кабула, створення уряду, який би відстоював інтереси всіх верств афганського суспільства.

● Белфаст

Життя принца важливіше, ніж довчине ув'язнення

Колішнього ватажка підпільної Ірландської республіканської армії (ІРА) Шона О'Каллагана, який відбував «три довічні ув'язнення» в одній із в'язниць Північної Ірландії за скоєння кількох десятків терористичних актів, випущено на волю згідно з амністією королеви Великобританії Єлизавети II. За припиненням, О'Каллаган опинився на волі завдяки тому, що в 1983 році допомі британським властям попередити замах на спадкоємця британського престолу принца Чарльза і його тодішню дружину принцесу Діану.

О'Каллагана давно занесено ІРА до чорних списків як зрадника. І його вихід на свободу означає, що відтепер його життя буде завжди під загрозою.

● Стокгольм

Що головна нагорода для матерів?

Щасливіше майбутнє для всього людства в ХХІ столітті залежатиме від того, чи зможуть люди створити нові економічну та соціальну системи замість тих, які сьогодні спричиняють нестабільність і невпевненість. Про це говорився в статті шведського парламенту на урочистій церемонії вручення альтернативної Нобелівської премії за 1996 рік. Лауреати премії «За життя, гідне людини», привітала голова шведського риксдагу Брігітта Даву.

Під звуки фанфар засновник премії швед Якоб фон Ускюльм вручив диплом представникам Комітету солдатських матерів Росії, який удостоєний цієї нагороди за внесок у справу гуманізації збройних сил Росії та захист прав військослужбовців, за мужні зусилля, спрямовані на припинення війни в Чечні.

За повідомленнями кореспондентів «Гу» та зарубіжних агентств.

Слід зазначити, що Сталін так само, як і його ізвіз — Гітлер: він віддав наказ наступальним військам реквізувати на захоплених територіях німецькі культурні цінності як воєнні трофеї. Радянські трофейні комісії цілком вилучали фонди музеїв, бібліотек, містських зібрань. Серед них, наприклад, свесвітньо відоме зібрання Дрезденської галереї, шедеври з колекції «Зелений звіт», найбільш відомі експонати Музею Пергамон і майже вся колекція Східноазіатського музею в Берліні.

Але у 50-ті роки Радянський Союз ухвалив рішення повернути частину реквізованих цінностей...

... Братній НДР. До Федеративної Республіки Німеччина нічого не було повернуто. «Холодна війна» і бар'єри між Сходом і Заходом визначала свої критерії і кордони, котрі не залишали місця для пошуку, не кажучи вже про переговори щодо повернення культурних цінностей між Бонном і Москвою. Окрім того, внаслідок

як і сховищах Москви та Санкт-Петербурга. Пошук я не чув про їхнє повернення... Сподіваюся, багато що з'ясується нині, під час міжнародного симпозіуму в Києві.

А яка ваша точка зору на ситуацію, що склалася навколо цієї проблеми? Маю на увазі повернення культурних цінностей обома сторонами?

— І України, і Німеччини?

— Офіційна позиція німецької сторони виходить із норм міжнародного права: Німеччина повернула Москві все награбоване, в тому числі й вивезене із України, і наповняє на повернення своїх цінностей.

Що ж до культурних цінностей України, то їх у Німеччині не залишилося. Але ми знаємо, що в архівах, музеях і сховищах України є чимало творів мистецтва, вивезених під час другої світової війни. До речі, напередодні візиту канцлера Гельмута Коля, який відбувся у вересні, Україна повернула три дуже цінні альбоми гра-

То вони, виходить, літають...

Останнім часом знову «на слуху» питання майбутнього українських стратегічних бомбардувальників. А саме — що нам з ними робити? Після візиту міністра оборони України до Москви російська газета «Известия», загалуючи бомбардувальники, зазначила, що вони не придатні для використання. Отож, мовляв, торгуватися з Києвом ні до чого... І напередодні візиту канцлера Гельмута Коля, який відбувся у вересні, Україна повернула три дуже цінні альбоми гра-

рело у військовому відомстві». Москва й Київ узгодили розміри компенсації, яку Росія надасть Україні за передавання групи стратегічних бомбардувальників. Названо й цифру: 25 літаків, із яких десять — Ту-160 і п'ятнадцять — Ту-95МС, оцінено в 320—350 млн. доларів. Гроші, щоправда, Україна не отримає — вони підуть у рахунок українського боргу Росії. Передавання має бути оформлено окремою міжурядовою угодою.

То, виходить, літаки ще мають цінну. І докومتно вигідно їм «збити» — ось і з'являються повідомлення про те, що «бомбардувальники можуть піти лише на металоллом». Утім, напевно ці названа «російським джерелом» вартість відбиває реальну цінність техніки. Але, з іншого боку, Україні вона не потрібна: і крім Росії ніхто її не купить.

Анатолій МАРЦИНОВСКИЙ.

Важливий не лише зміст...

15 грудня виповнюється чотири роки з дня прийняття Закону України «Про статус суддів». Неофіційно цей день вважається днем незалежності суддів і, відповідно, судової влади.

Сьогодні судді знаходяться на передовому рубежі захисту Конституції України, прав і свобод громадян, які проживають в Україні. І від того, як буде застосовуватися Конституція в житті, в судочинстві, значною мірою залежить побудова правової держави в Україні.

Ухваленням нового Основного Закону держави завершено складний етап створення в Україні основ демократичного суспільства. Настав час для вивчення й осмислення положень нової Конституції, визначення напрямів та процедур її реалізації судами. Адже життя свідчить, що важливим є не лише зміст закону, а й те, як цей закон приводиться у дію.

Сьогодні, застосовуючи Конституцію і закон, суд може використовувати аналогію закону й аналогію права, тобто приймати рішення, керуючись не тільки буквою, а й духом закону, аксіомами та принципами права. Йдеться передусім про екстремальні, виняткові ситуації, особливо у процесах, що забезпечують такий баланс двох гілок влади, котрий гарантував би панування в суспільстві права і справедливості.

У Конституції передбачено, що закони, інші норма-

тивно-правові акти мають приймати на основі Конституції і відповідно до неї. У зв'язку з цим пленум Верховного суду України, який відбувся 1 листопада 1996 року, роз'яснив судам, що під час розгляду справ слід оцінювати зміст закону або іншого нормативно-правового акта, котрий регулює правовідносини, з точки зору його відповідності Основному Закону і застосовувати Конституцію як акт прямої дії, коли закони або інші нормативно-правові акти, в тому числі й ті, що були чинні до прийняття Конституції, суперечать їй. Чинні норми Конституції України дають судам загальну юрисдикцію всіх інстанцій право відхилити закон або інші нормативно-правові акти, що суперечать Конституції, без звернення до Конституційного суду.

У разі невизначеності в питанні, як відповідала Конституції України застосова-

ний закон або закон, який підлягає застосуванню в конкретній справі, суд зупиняє розгляд справи і звертається з мотивованою ухвалою (постановою) до Верховного суду України, який згідно ст. 150 Конституції може порушувати перед Конституційним судом питання про відповідність законів та інших нормативних актів Конституції.

Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі, а судам підвідомчі всі спори щодо захисту прав і свобод громадян. У зв'язку з цим суд не може відмовити особі у прийнятті позовної заяви чи скарги лише з тієї підстави, що її вимоги можуть бути розглянуті в передбаченому законом досудовому порядку. Стаття 55 Конституції кожного гарантує право на оскарження у суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Тому суд не може відмовити особі у прийнятті чи розгляді скарги з підстав, передбачених законом, яким це право обмежується.

У постанові пленуму дано ряд роз'яснень щодо застосування судами Конституції та законодавства під час розгляду цивільних і адміністративних справ.

Зокрема, розглядаючи спори, слід мати на увазі, що згідно з ч. 3 ст. 43 Конституції використання примусової праці забороняється. У зв'язку з цим не можуть застосовуватися як такі, що суперечать Конституції, правила статей 32, 33, 34 КЗпП України, відомі положення чи статuti про дисципліну тощо, які передбачають можливість тимчасового переведення працівника без його згоди на іншу роботу в порядку дисциплінарного стягнення, у разі виробничої необхідності або простою, а також можливість виконання ним робо-

ти, не передбаченої трудовим договором. Не вважають за примусову працю військову або альтернативну (невійськову) службу, а також роботу, що виконується особою (чи службою, яку вона несе) за вироком чи іншим рішенням суду або відповідно до законів про воєнний і про надзвичайний стан.

Виходячи з ст. 47 Конституції, ніхто не може бути примусово позбавлений житла інакше як на підставі закону за рішенням суду. Тому під час вирішення житлових спорів судам слід мати на увазі, що неприпустимо виселяти в адміністративному порядку за санкцією прокурора осіб, які самоуправно зайняли жиле приміщення або проживають у будинках, що загрожують обвалом.

З урахуванням конституційного положення про захист державою права приватної власності пленум Верховного суду підкреслив, що відповідно до ч. 6 ст. 41 Конституції конфіскація майна може бути застосована винятково за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, встановлених законом. У зв'язку з цим справи про адміністративні правопорушення, за вчинення яких законом передбачено конфіскацію приватного майна особи, мають розглядати тільки суди. Отже, й вже не можуть застосовувати особи, яким це право надає Кодекс України про адміністративні правопорушення, Митний кодекс України тощо.

У постанові роз'яснено також ряд питань застосування Конституції України у кримінальному судочинстві.

Виходячи з особливого значення закріпленого Конституцією принципу презумпції невинуватості особи, пленум наголосив на тому, що неприпустимо покладати на обвинуваченого (підсудного) доведення своєї невинуватості.

Статтею 129 Конституції до основних засад судочинства віднесено підтримання в суді державного обвинувачення, що відповідно до п. 2 ст. 121 покладается на прокуратуру. Таким чином, суди звільнено від прокураторської функції підтримання обвинувачення і доведення вини особи. Тому під час віддання особи до суду у всіх справах, що надійшли до суду з обвинувальним висновком, визначати обов'язковою на підставі п. 1 ст. 253 КПК участь у судовому засіданні державного обвинувача — прокурора.

Важливим є роз'яснення в постанові порядку надання дозволу на проникнення до житла чи до іншого володіння, на накладення арешту на кореспонденцію, її вилучення та на зняття інформації з каналів зв'язку. Розгляд таких матеріалів має здійснюватися винятково суд, який за результатами розгляду повинен ухвалити вмотивоване процесуальне рішення. Увагу судів звернуто на те, що статті 9 і 13 перехідних положень Конституції не поширюються на дію ст. 30 (у частині надання дозволу на проникнення до житла чи до іншого володіння особи) та ст. 31 Конституції.

Викладені в постанові пленуму Верховного суду України роз'яснення не охопили всіх аспектів застосування судами Конституції України. Це пояснюється об'єктивними причинами, насамперед відсутністю відповідної практики, що, без сумніву, поставити перед судами ще цілий ряд питань. Відповіді на них даватимуться в постановках пленуму щодо розгляду окремих категорій цивільних, адміністративних та кримінальних справ.

Володимир СТЕФАНЮК,
перший заступник голови Верховного суду України, заслужений юрист України.
Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

Суспільство

У ЛЮТОМУ 1991 року «Голос України» друкував критичні нотатки з приводу конфліктної ситуації у дніпропетровській музичній школі № 18 «Фальшивий марш на Старості». Не могли ми тоді передбачити, що частина викладачів цієї школи відокремиться від «офіційної» профспілки і разом із десятком подібних «бутиємізмів» осередками утворить свою — справді незалежну.

Сьогодні комітет незалежної профспілки працівників наукових і виробничих підприємств Дніпропетровської області, що об'єднує майже 5 тисяч первинних організацій, не просто виживає, а стає одним із провідних, душою в області говорять і пишуть частіше, ніж про «традиційні» профспілки.

Профспілка наукових та виробничих підприємств забезпечує захист працівників найризикомісніших трудових колективів — приватних і державних фірм та акціонерних товариств, малих підприємств і будівельних організацій, навчальних, медичних, торгових закладів, страхових компаній і банків, господарств агропромислового комплексу. А нині до них приєдналися й чималі колективи металургів та енергетиків.

Оця «ризикованість» і ніби несумісність, засвідчує, як бракує нам справжнього захисту інтересів найменш робітників і службовців і у державному, і в приватному й колективному секторах. Залишені у спадщини

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, ЯКА ВІДБУЛАСЯ

адміністративною системою профспілки неспроможні реформуватися відповідно до нових вимог, а їх незграбне пристосування стає чималію очевидним і зрозумілим для багатьох. Тож популярність незалежної профспілки, такої, як дніпропетровська працівників наукових та виробничих підприємств, швидко зростає: якщо чимало вільних профспілок, котрі виникли останніми роками, потім не витримували іспиту через надмірну запізнюваність або надмірний радикалізм, то в цьому випадку перевагу одразу віддали саме запам'ятованим «низовим» осередкам, а не амбітним ліберіям.

Як заявляє голова обласного комітету цієї профспілки Петро Петриченко, саме орієнтація на інші методи роботи, ніж у традиційних профспілках, і вирізняє його організацію.

— З одного боку, для нас не існує жодних команд і розпоряджень зверху, з іншого, ми ні з ким не повинні узгоджувати власні рішення, — розповідає Петро Петриченко. — Не озираємося ні на місце, ні на «вище» начальство, спираємося тільки на чинне в Україні законодавство.

Шоб не бути голосливим, Петро Михайлович зупинився на конкрет-

них випадках: невчасна виплата за робітничої плати, як це було з учителями нікопольської школи-гімназії «Едем» і кількох шкіл Снігирівки, незаконне звільнення з роботи «опалених» членів профспілки та інші порушення законних прав працівників.

Ось у Кривому Розі акціонери ЗАТ «Кривбасліфт» придбали собі магазин, та віднайшлися «сміли», котрі зажадали відібрати його у свою власність під прикриттям «впливових інстанцій». Завалила профспілка: за участю її обласного комітету вдалося витратити загалом понад двадцять подібних судових процесів.

Ми не прагнемо шоразу судових «фіналісів» — передусім намагаємося розв'язати конфліктні ситуації в «зарок», запрошуючи на переговори-консультації усіх зацікавлених, — каже Петро Петриченко. — Керівники підприємств, заснованих на приватній чи колективній власності, яким подобається наше принципове неутрачання в їхні виробничі справи, охоче прислухаються, коли йдеться про юридичні моменти, пов'язані з правами їх працівників. Адже це своєрідне застереження від судових «неприємностей». Фактично ми виконуємо

обов'язки і юридичного консультанта, і навіть адвоката.

Захищаючи трудові, соціальні та економічні інтереси робітників та службовців у всіх органах виконавчої і, коли необхідно, судової влади, ця профспілка діє оперативно, без бюрократичної тяганини і відночас без обережності та побоювань.

Перевіряють кожний «сигнал» з первинних осередків, співпрацюють з ними за обопальними домовленостями-угодами, в яких розміжовані повноваження обкому і первинних осередків.

Така тактика приваблює делід більше керівників окремих фірм та підприємств, що почали за власною ініціативою звертатися в обком по допомогу. Петрові Петриченку та його колегам доводиться тепер шукати і партнерів для бізнесу, і ринки збуту продукції.

Заразидати тут і прозоре розподілення внесків за попередніми домовленостями, а не автоматично й неkontrolьоване їх відрахування, як це велося в офіційних профспілках. Як результат, сьогодні обком забезпечує санаторно-оздоровчими пільовими путівками практично всіх, хто бажає, працівників своїх первинних організацій.

Отож не випадково профспілка працівників наукових і виробничих підприємств популярна в регіоні, і зараз створює свої місські комітети у Кривому Розі, Нікополі та Новомосковську.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

KIA KIA MOTORS

Время "КИА" пришло!

Уже более 50 лет мы производим автомобили KIA и экспортируем их в 120 стран мира. Автомобили - это наша профессия. Мы вкладываем все наши знания, опыт и душу в производство таких машин, которые долго будут служить вам верой и правдой. LG International, эксклюзивный дистрибутор KIA Motors, заботится о том, чтобы вы ездили на современном добротном автомобиле и чувствовали себя удобно.

Представительство на Украине:
LG International Corp.
252021, г. Киев,
ул. Грушевского, 34а,
тел.: (044) 293-5506
факс: (044) 293-3948

Автотрейдинг, г. Киев, тел.: (044) 221-6622, 221-6722, "Укрпромфинвест", г. Киев, тел.: (044) 462-5876, 462-5878,
"Українська Індустріальна Корпорація", "АЛГРИ", г. Одеса, тел.: (0482) 68-5000, 68-1127,
г. Львів, тел.: (044) 560-9000, 560-9001, 566-7446, "АЛЕКС", г. Донецьк, тел.: (0622) 21-5283, 21-5135.

ЗАПРОШЕННЯ ДО ТЕНДЕРА

Випробувальне і вимірвальне обладнання для мереж передачі

Це запрошення до тендера випливає із загального повідомлення про закупівлі для цього проекту, опублікованого у додатку до щомісячної публікації ЄБРР Procurement Opportunities у березні 1994 р.

Українське підприємство міжнародного і міжміського зв'язку і телебачення (УКРТЕК) отримало кредит від Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР) для відшкодування витрат за проектом північного кабелю ІПВ і зв'язаних з ним підпроектів в Україні. Передбачено, що частину коштів цього кредиту буде використано для прийнятих платежів згідно з контрактом на закупівлю випробувального і вимірального обладнання для мереж передачі.

УКРТЕК як покупець зараз приймає запечатані тендерні пропозиції від постачальників для наступного контракту:

Постачання випробувального і вимірального обладнання для цифрових мереж передачі

Включено:

аналізатори якості передачі і помилок ПЦІ/СЦІ;
оптичні часоимпульсні рефлектометри;
випробувальні комплекти і зварювальні апарати для оптичного волокна;
випробувальні комплекти: аналізи (НВЧ) «білого» шуму.
Жодну тендерну пропозицію не буде прийнято для меншого числа позицій або кількостей, ніж вказано у тендерній документації.

Тендер відкрито для всіх учасників із усіх країн, і контракти буде укладено згідно з Принципами і правилами закупівлі товарів і послуг за проектами, що їх фінансує ЄБРР.

Тендерна документація буде з 26 листопада 1996 р. і можна отримати за нижченазваною адресою після подання письмової заяви і сплати невідшкодуваного внеску в розмірі 170 гривень (для вітчизняних учасників) або 100 доларів США чи еквіваленту вільно конвертованій валюті (для іноземних учасників). Оплату може бути здійснено так:

для вітчизняних учасників оплата у місцевій валюті.
Номер рахунку: 606703 5 КФ АПБ «Аваль» МФО 3226

Київ ім'я рахунку: УКРТЕК

Для іноземних учасників оплата у доларах США або у вільно конвертованій валюті.
Номер рахунку: 3850071108 Державний експортно-імпортний банк України

Україна, Київ-1, вул. Хрещатик, 8 ім'я рахунку: УКРТЕК

У разі потреби тендерну документацію буде швидко відправлено за використанням кур'єрської поштової служби. Учасники, що вимагають такої послуги, мають додати до оплати додатково 50 доларів США (або еквівалент у вільно конвертованій валюті).

Тільки сторони, котрі купуватимуть тендерну документацію, буде допущено до тендера. Тендерні пропозиції слід подавати англійською та українською або російською мовами. Всі тендерні пропозиції має супроводжувати гарантія у розмірі не менш 2% від загальної суми тендерної пропозиції у валюті тендерної пропозиції або у іншій вільно конвертованій валюті.

Тендерні пропозиції доставляти за нижче зазначеною адресою до 10 год. ранку (за місцевим часом) 12 лютого 1997 р. Тендерні пропозиції буде відкрито о 10 год. 30 хв. ранку (за місцевим часом) у той самий день у присутності представників учасників тендера.

Потенційні учасники можуть отримати подальшу інформацію за адресою:

Україна, Київ, 252110, Солом'янський район, 3, УКРТЕК.

Відділ впровадження проектів, кімната 205.

Тел.: 380-44-244-04-46.

Факс: 380-44-244-04-58.

Консолідований баланс БАТ "Дніпрошина" на 1 січня 1996 року

АКТИВ	На початок року	На кінець звітного періоду	ПАСИВ	На початок року	На кінець звітного періоду
млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.
I. ОСНОВНІ ЗАСОБИ ІНШІ ПОЗАРІЗНОВІ АКТИВИ			I. ДЕРЖАВА ВЛАСНИХ КОШТІВ		
Нематеріальні активи:			Статутний фонд (виплата)	167,922	2,350,902
асфальтові мережі	871	791	Резервний фонд	9,745	167,968
Основні засоби:	3,054,541	3,110,769	Фінансовані капітальні активи	23,320	281,030
асфальтові мережі	55,991	310,590	Спеціальні фонди і		
Нематеріальні активи	11,109	27,389	цілісне фінансування	4,056,446	4,472,437
основні засоби	33,878	25,981	Державні майбутні витрати		5,720
Всього по розділу I	3,156,480	3,484,520	Всього по розділу I	4,257,433	7,277,684
II. ЗАПАСИ І ЗАТРАТИ	1,220,920	4,024,852	II. РОЗРАХУНКИ ТА ІНШІ ПАСИВИ		
Нерозподілені прибутки	30,110	172,508	Користотворчий фонд	15,000	365,911
Нерозподілені збитки	129,356	615,278	Розрахунки з кредиторів:		
Готові предмети	222,892	737,588	за товари, роботи і		
асфальтові мережі	28,974	156,678	послуги не сплачені в		
Всього по розділу II	1,632,552	5,706,957	серед:	610,242	1,538,150
III. ГРОШОВІ КОШТИ, РОЗРАХУНКИ ТА ІНШІ АКТИВИ			за безготівку	86,418	1,140,314
Розрахунки з дебіторів:			за показувальними іл-		
за товари, роботи і	356,766	2,117,811	струмами	27,502	504,434
послуги не сплачені в			по строковим	2,547	110,659
серед:	14,762	128,040	об'єктам кредиту	27,630	96,753
з інших дебіторів	4,371	9,871	з інших кредиторів	252,137	307,969
Користотворчий фонд	10,200		Повноваження на прийняття	14,762	123,610
Грошові кошти:	790	812	Всього по розділу II	1,035,828	4,387,800
розрахунковий рахунок	17,932	8,692	БАЛАНС	5,293,261	11,665,483
власний рахунок	4,218	3,308			
інші грошові кошти	2,173	1,121			
Всього по розділу III	504,229	2,474,006			
БАЛАНС	5,293,261	11,665,483			

Арбітражним судом Київської області (252033, Київ, вул. Жилиняська, 58 б) порушено справу № 24/7-Б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Ніва». Юридична адреса боржника: 255100, Київська область, смт. Макарів, вул. Механізаторів, 42; розрахунковий рахунок 000467112 в Макарівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 321239, код 20594771.

Петенції кредиторів і заяви санаторів приймають протягом місяця із дня опублікування оголошення.

Арбітражним судом Львівської області (290010, Львів-10, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 2/1392 про визнання банкрутом дочірнього підприємства «ЛВ-Сістем» польського ТЗОВ «Сістем» (юридична адреса: 290007, Львів-7, вул. Наливайка, 17/23; р/р 609985 в Запіничному відділенні ПІБ, валютні рахунки 321280200, 322071500, 322076000 в Запіничному відділенні ПІБ Львова).

Петенції кредиторів і заяви можливих санаторів приймають протягом місяця із дня опублікування цього оголошення.

ФІРМА «КОНТИНІУМ»

пропонує
мастила моторні
в обмін на цукор-пісок.

Телефони в Луцьку: (03322) 4-23-14,
4-41-87. Т/ф (03322) 3-10-35.

Арбітражний суд Севастополя (335008, Севастополь, пл. Восставших, 6) возбудил дело о банкротстве частного малого предприятия «Тамаз» (335000, Севастополь, ул. Репина, 18, кв. 18; р/с 4468977 в АБ «Таврика»).

Арбітражним судом Київської області (252033, Київ, вул. Жилиняська, 58 б) порушено справу № 33/5/Б про банкрутство виробничо-комерційної фірми «Аврес». Юридична адреса боржника: 255115, Київська область, Макарівський район, с. Ніженівці, вул. Петровського, 72; розрахунковий рахунок 000644906 у Макарівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 321239, код 13739379.

Петенції кредиторів і заяви санаторів приймають протягом місяця із дня опублікування оголошення.

Арбітражним судом Донецької області (343105, Донецьк, б. Пушкіна, 34) возбудил дела о банкротстве: ООО «Нови» (343100, Донецька обл., Красноармейск, м-н «Лазурный», 43/30; р/с 467008, МФО 334497 в ПИБ Красноармейська), дело № 23/2-26Б; ЧП «Юпи» (343100, Донецька обл., Красноармейск, ул. Бабушкіна, 41; р/с 468489, МФО 334497 в ПИБ Красноармейська), дело № 22/2-26Б;

АП «Уголек» (343100, Донецька обл., Красноармейск, п. Шевченко, ул. Спортивная, 3; р/с № 602012, МФО 334497 в ПИБ Красноармейська); дело № 21/2-26Б.

Петензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

НАСОСЫ

ГЛУБИННЫЕ

ЭЦВ 4", 5", 6", 8", 10", 12"

И БЫТОВЫЕ

со складов

в Буче и по Украине

(50 моделей, станции управления

и защиты, оповещения)

Тел. в Киеве: (044) 276-2588

Звоните в Буче: (04397) 5-24-02

Заступайте дирекции

регионального представительства

Черновицкая обл. Новосельск

103523 2-06-49 2-06-58

Черкассы обл. Рыжово

103653 2-26-50 2-26-42

Волынская обл. Горохов

103578 2-26-33

Хмельницкая обл. Венеты

103462 2-14-32

Черноморск (04622) 2-40-15

Черкассы (0472) 42-30-47

Днепропетровск обл. Житомирська

103653 2-26-52 2-46-17

Черновицкая обл. Житомирська

103653 2-26-52 2-46-17

Ровно (0362) 29-69-40

25-76-72

Полтавская обл. Житомирська

103653 2-26-52 2-46-17

25-76-72

Полтавская обл. Житомирська

103653 2-26-52 2-46-17

25-76-72

Полтавская обл. Житомирська

103653 2-26-52 2-46-17

25-76-72

Полтавская обл. Житомирська

103653 2-26-52 2-46-17

25-76-72

Полтавская обл. Житомирська

103653 2-26-52 2-46-17

25-76-72

Полтавская обл. Житомирська

103653 2-26-52 2-46-17

25-76-72

ПОРШНЕВЫЕ ГРУППЫ

для 25-типов

автомобильных и тракторных двигателей

КОЛЕНВАЛЫ

Зил-130, ГАЗ-53, А-41, КамАЗ

ТОПЛИВНАЯ АППАРАТУРА

ТНВД, плунжерные пары, распылители, форсунки

для дизельных двигателей производства СНГ

Оборудование и отгрузка за 10 минут

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

Тел.: (044) 452-12-15, 450-91-95

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

380-44-244-04-46, 380-44-244-04-58

У номер

● **Лущик****Жінки настраждалися й об'єдналися**

У Лущку офіційно зареєстровано міське товариство підтримки сімей алкоголіків та наркоманів. Нове об'єднання громадян здійснюватиме свої статутні завдання лише за рахунок добровільних внесків його членів та пожертвувань тих, хто небаждувий до проблем сімей алкоголіків і наркоманів.

Членом цієї незвичної організації може стати кожен громадянин України, який потребує допомоги у розв'язанні особистих психологічних та соціальних проблем, зміцненні духовного і фізичного здоров'я. Керують товариством жінки.

● **Кіровоград****Кожний бізнесмен має стати оратором**

Цикл лекцій з ораторської майстерності для студентів Кіровоградського комерційного інституту розпочали читати... в обласному музично-драматичному театрі імені Марка Кропивницького. Взявся за це художній керівник, заслужений діяч мистецтв України Іван Казначій, який вважає, що майбутній бізнесмен має науку лише на користь. 150-годинний цикл лекцій Іван Васильович прочитає безплатно.

● **Одеса****Було б що переправляти**

У понеділок з українського порту Іллічівськ до Поті (Грузія) вирушить у пробний рейс накатний залізничний пором-суццо.

На його борту, як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в адміністрації Іллічівського порту, перевезуть 90 шістнадцятиметрових вантажівок ТІР.

16 грудня відбудеться урочисте відкриття нової поромної переправи «Іллічівськ—Поті», якою курсуватимуть судна типу Ro-Ro державного судноплавної компанії «Укрферр». Переправа, як очікується, стане частиною Євро-Кавказького транспортного коридору.

● **Харків****Класика в льотчиків у пошані**

Досить несподіване «перезоброєння» відбулося в урочистій обстановці у Харківському інституті військової льотчиків. На місці биста вождя світового пролетаріату курсанти і викладацький склад прославленого навчального закладу встановили пам'ятник українському поетові Павлу Грабовському.

Вибір не випадковий. Наприкінці минулого століття Павло Грабовський кілька років навчався у харківській духовній семінарії, на території котрої тепер розташовано інститут льотчиків. Саме звідси за збереження забороненої літератури його й було відправлено у перше заслання.

Спонсор лотерей «ГУ-97»

куди їх питама вага в товаробіг? сягає 80 відсотків. А що ж наші переробники? Вони ледве тримаються на плаву. Взаємні із селом неплатежі, відсутність кредитів, жорстка податкова політика та інші біди змушують їх шукати шляхи для виживання. Обласна державна адміністрація розробила програму, спрямовану на створення умов для реального зростання місцевого виробництва харчових продуктів. Це насамперед структура перебування галузі, злиття збільшення асортименту і поліпшення якості продукції, і насамкінець — розширення мережі фірмових і галузевих магазинів.

А ярмарок — це нові угоди,

пропозиції, перспективи. Приміром, у муніципальному залі участі усі міста і райони області, а також сусіди з Києва, Харкова, Сум, Черкаса. Загалом більш як 200 промислових об'єднань, підприємств, торговельних організацій усіх форм власності. Було представлено понад 1300 зразків продукції, укладено майже 1600 договорів. А нинішній обсяг бути це багатим. Серед учасників також колективні сільськогосподарські підприємства, які вивезуть свій товар автомобілями на одну з центральних вулиць міста. Отже, поспішайте до Полтави! Відкриття ярмарку 18 грудня ч. р. о 10 годині в приміщенні облдержадміністрації (вул. Жовтєва, 45). Контактні телефони: (8-05322) 7-35-09, 7-23-70, 7-49-78.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Новатори з Гіркої Полонки

СВОЄРІДНИМ науково-практичним центром з проектування і впровадження у виробництво нових сільськогосподарських агрегатів та комплексу деталей до них стало на Волині Луцьке ремонтно-транспортне підприємство, розташоване в селі Гірка Полонка. Десять найменувань нових машин, агрегатів та вузлів — такий підсумок трирічної роботи трудівців цього підприємства, на якому, до речі, нема проблем із очасною видачею зарплатної плати.

Досвід

— А крім зарплати кожний працівник цього року одержав безплатно до п'ятсот кілограмів зерна і по центнеру цукру, — каже керуючий підприємством Леонід Клекош. — Ми прагнемо проектувати й випускати те, що потрібно селу, без чого не можуть обійтися великі сільськогосподарські підприємства, фермери, власники індивідуальної ділянки землі. До нас ідуть майже з усіх регіонів України, цікавляться навіть деякі зарубіжні фірми.

Найбільше досягнення підприємства — виробництво агрегатів для перелісного обробітку ґрунту. Кожний такий агрегат одноразово виконує шість робочих операцій, заміняє п'ять тракторів Т-150. Майже за два роки виготовлено 26 таких культиваторів,

що добре зарекомендували себе під час польових робіт у багатьох господарствах області.

— Ми запустили у виробництво ще 20 нових агрегатів, виконане замовлення деяких господарств Львівської та Рівненської областей, — ділиться планами Леонід Іванович. — А маємо всі можливості виготовляти 150 і більше таких машин на рік. Розпочали виробництво агрегатів для льонокомбайнів. Під час відвідин нашого підприємства Прем'єр-міністром України Павлом Лазаренком ішлося про виготовлення нового українського льонозбирального комбайна. Зараз ведемо розробки.

Для сільських індивідуальних забудовників тут почали виготовляти каблук для опалення, які працюють на мазуті, вугіллі, газі. Переобладнують також автомобілі на дизельні двигуни — спеціалісти РТП стали новаторами в цій справі. Лише цього року переобладнано майже 500 автомобілів. У західному регіоні України ніхто сьогодні не ремонтує трактори Кишинівського тракторного заводу, а тут ремонтують.

— У нас кожний працівник знає, що все нині залежить від нього самого, його старання, — каже Леонід Клекош. — Як жити, працювати, що виробляти і як збувати — це наші власні проблеми.

Богдан БЕРЕКАТА.

Волинська область.

Приємні новини**Хоч лимон каштану й не товариш**

Лимонарій київського радгоспу «Троянда» може цілком задовольнити потреби столиці в цій вітніній продукції.

Вирощують у Києві citrusові двох сортів: гібрид лимона з апельсином «Ташкентський» та гібрид «Ювілейний», вага окремих екземплярів якого сягає кілограма. Особливої різниці між ними немає. Хоча, скупшувалися «Ташкентський», віддають слабкий присмак помаранча.

Київські лимони вигідно відрізняються від сорочинців, привезених з інших країн. Там, зважаючи з дерева зеленими, їх перед відправленням на експорт оброблюють спеціальним розчином. І, хоч як мий плід перед вживанням, крішки консерванту можуть потрапити до їжі.

Крім лимонів, радгосп забезпечує киян і живцями. Отже, хто бажає, може виростити екзотичне пишне дерево в горщику на підвіконні.

Що ж, можливо, з часом лимон назавжди «пропашиться» в Києві.

Вікторія РИВАЛКО (Дніпропетровськ).

На знімку: робітники лимонарнію Валентина Головаченко збирає врожай.

Фото Костянтина КОШПАКА.

Монолог у дорозі**Люди
ще виживають,
тварини вже ні**

Нещодавно довелося побувати у справах на Харківщині. Ідучи ізомського трасою, підїзав по дорозі жіну з кутками. Вона поверталася з базару додому в село. Розговорилися. Звісно, про найбільшчине: як виживати. Ця тема вже давно стала звичною у спілкуванні навіть зовсім незнайомим людям. Але розповідь випадковому пасажирові не була простим наріканням на долю. По-сільському просто-душю вона повила справжню трагедію сьогоденного буття людей від землі.

— Працюю у КСП «Дружба» Бориського району дояркою. Справи у тваринництві йдуть гірше нікуди. Зима ще попереду, а худоби вже зараз годувати нічим. Не вистачає сил дивитися на нещасних голодних тварин. Жмити сухої соломи — ото і весь рідний. І так щодня. Ні силосу або меласи, аби хоч здобити оте істиво. За весь сезон один раз завозили жом, а меласа була, так її голова господарства обміняла на бензин. Корови стали давати молока не більше кози — по 2 літри. Та найбільше виробовання і для тварин і для доярки настає під час розтелення. Телята ще можна врятувати, а от ослаблене «породиліще» не завжди. У більшості випадків дозіраємо. Незрозуміло, заради чого отак змушувати з худоби.

Що буде злиму, навіть страшно подумати. Сарай після пожежі так до кінця і не відімонтували, а соломи залишилося менше скрити. Кажуть, у сусідів справи кращі, там хоч кукурду зуміли вчасно посіяти і тепер із силосом. А в нас весь урожай вигорів.

Зарплату не отримуємо з серпня минулого року. А нема ж сім'ї, діти. Тож доводиться возити на базар рідні продукти. Оце сьогодні вторгувала 8 гривень за молоко та сметану від власної корови, 2 гривні віддала за квикот у автобусі. Півдня простояла на базарі, намерзлася. Як жити далі?

Віталій МАКСИМЕНКО. Сумська область.

Ах, ярмарок, веселая пора!

Звісно, що до знаменитого Сорочинського йому ще далеко, однак важливість події від того не меншає.

Ідеться про зимовий обласний ярмарок, на якому буде сформовано продовольчі ресурси на майбутній рік. Іншими словами, про наш споживчий кошч. Отож, слово заступнику голови Полтавської облдержадміністрації Олександру Полівець:

— Ярмарок ми проводимо вже втретє і встигли деякого навчитися. Найперше, усі нині зрозуміли, що без підтримки вітчизняного товаровиробництва не вижити. Тим часом виробництво цукру в області порі 1990 року зменшилося на 32 відсотки, олії — на 37, м'ясопродуктів — на 66, жирів — на 41, хлібобулочних виробів — на 55. Як наслідок, прилавки магазинів завалено імпортованими харчами, і поде-

Поговорити стане дешевше

Орієнтовно на 20% уже наступного року буде знижено тарифи на міжнародні телефонні послуги, повідомив у інтерв'ю агентстві «Інтерфакс-Україна» заступник міністра зв'язку Олександр Третяков.

Документи щодо зноження тарифів, за його словами, готує національний оператор мережі міжміського та міжнародного зв'язку спільне українсько-німецько-американське підприємство Utel.

Нині, повідомив заступник міністра

зв'язку, Utel веде переговори з операторами міжнародної та місцевої мережі зв'язку західних держав.

Однак, підкреслює О. Третяков, затверджуватимуться нові тарифи наказом міністра зв'язку України.

В інтерв'ю «ІД-У» міністр зв'язку Дмитро Худолій пояснив, що рішення щодо зноження тарифів пов'язане «з низьким життєвим рівнем та низькою платоспроможністю населення України».

У війська робітничо-селянське обличчя

15,4% призовників до Збройних сил України вважають себе несприятливими до військової служби за станом здоров'я, 4,7% — мають нахил до суїциду. Загалом, за результатами психофізіологічного обстеження, 19% призовників не можна допускати до служби зі зброєю.

Про це повідомив на брифінгу в Міністерстві України заступник начальника управління з виховної роботи МО Григорій Темко.

Аналізуючи хід воїнського підвоя у України, Г. Темко повідомив, що під час осіннього призову нинішнього року лише 1,6% всіх призовників мали вищу освіту, 75,4% — середню спеціальну і середню.

«Наше військо стало робітничо-селянське через систему підлі до молоді, що здобуває вищу освіту», — відзначив він.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник —
Верховна Рада
України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
☎ Рукописи не повертаємо.
☎ Літствання з читачами — тільки на сторінках газети.

☎ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодальць.
☎ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☎ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів
на тиждень
(крім неділі
й понеділка)
українською
і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 228850.

Комбінат друку
видавництва «Преса
України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311232.